

I Nieuwe kaasmarkt (Voorplein)

Met de kerk aan uw linkerhand loopt u de Nieuwe Markt op. Helaas is hiervan nog heel weinig van te zien.

Er was steeds meer plek nodig voor de markt. Niet erg veel wat daaraan herinnert.

Al vanaf 1882 werd er in het dorp op dinsdagmorgen een kaasmarkt gehouden. In de jaren '20 van de 20e eeuw was de markt zo druk, dat er files naar het dorp ontstonden. Even later werd de Nieuwe Markt aangelegd.

J. Het Kaas Museum

Het Kaas Museum vindt als u vanaf de Nieuwe Markt rechtsaf naar het Raadhuisplein het Gemeentehuisplein doorsteekt.

Alles over Boerenkaas en de Kaashandel in Bodegraven. Openingstijden: dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag van 10 tot 16 uur.

K. De Kaashal

Na het bezoek aan Het Kaasmuseum loopt u weer terug richting station over de brug de Pr Hendrikstraat in met een kaaswinkel genaamd De Kaashal aan de linkerhand. Achter de winkel is deze nog in gebruik als kaaspakhuis. Prins Hendrikstraat nr. 24. Openingstijden: Dinsdag: 8.00 – 16.00 uur, Vrijdag: 8:00 - 20:00 uur en Zaterdag: 8.00 – 17.00 uur.

L. Station Bodegraven

Veel kaashandelaren uit alle streken kwamen hier aan en er werd ook kaas met goederenwagens afgevoerd.

Dit is het einde van onze wandeling door het kaasdorp Bodegraven.

Een boerderij waar nog echte Boerenkaas wordt gemaakt ligt op 1½ km uit het centrum. Boerderij De Graaf is op afspraak te bezoeken. Daar is tevens een winkel met producten.

De huidige kaashandel met bijbehorende pakhuizen in en rond Bodegraven bevinden zich op het industrieterrein Broekvelden met kleinere pakhuizen en de grote dozen die vanaf de snelweg A12 te zien zijn.

Deze wandeling is samengesteld door de SKMB.

Kaaswandeling door Bodegraven

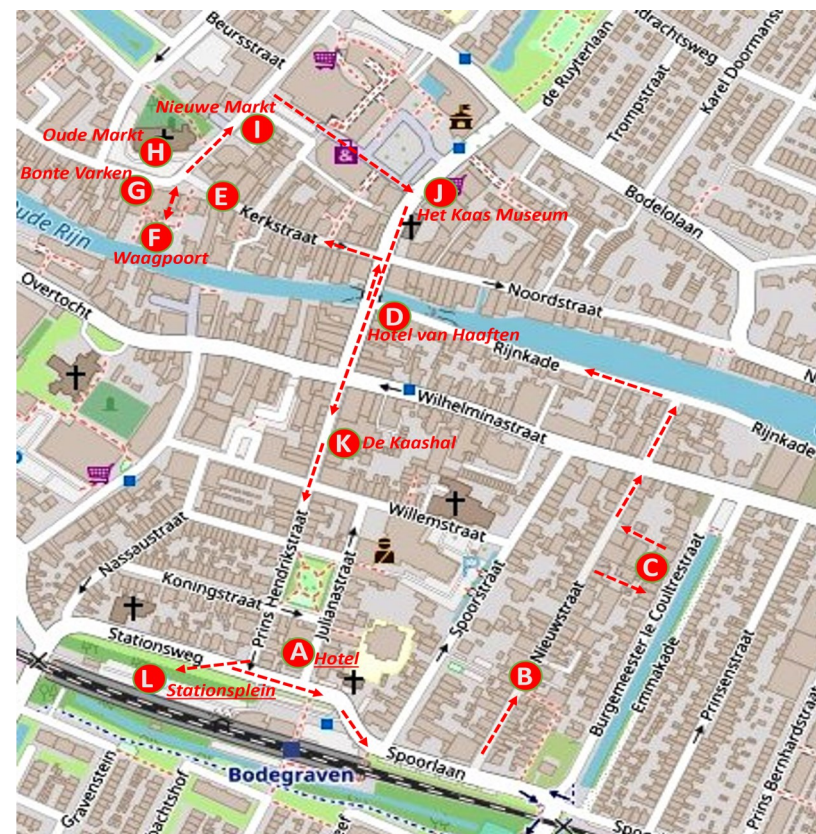
Een kleine kaasgeschiedenis

Bodegraven heeft een lange kaashistorie.

Eerst waren er zelfkazende boeren. De kaas werd bij de boerderij opgekocht door langstreckende handelaren.

Vanaf ongeveer 1882 brachten de boeren iedere dinsdagochtend hun kaas met de kaasbrik naar de markt in het centrum van Bodegraven. Er kwamen steeds meer handelaren waarvan velen hun opgekochte kazen in speciale kaaspakhuisen lagen om te rijpen en deze weer te verkopen. Een belangrijke factor was de betere bereikbaarheid van Bodegraven door de aanleg van een spoorweg en goede wegen voor handelaren uit Duitsland.

Deze wandeling voert u langs nog tastbare herinneringen uit het verleden maar ook heden ten dage is Bodegraven nog een echt Kaasdorp en het belangrijkste kaascentrum van Nederland!

A Hotel Julianastraat 15

Met de rug naar het station ziet u een vrij opvallend wat verwaarloosd gebouw. Dit was een hotel gebouwd in opdracht van kaashandelaar C.M.Kuipers speciaal voor kaashandelaars van verder weg o.a. Duitsland die al op maandag in Bodegraven arriveerden voor de Kaasmarkt dinsdagochtend vroeg. Iets verderop (nr 30) staat er nog een monumentaal pakhuis.

B. Nieuwstraat de vroegere "kaaspakhuizenstraat" van Bodegraven

Wandel evenwijdig aan het spoor naar rechts en sla linksaf naar de Nieuwstraat.

Een van de meest karakteristieke straten met vele kaaspakhuizen. Let vooral op de nummers 29a en 42. De kaaspakhuizen 11,35 en 37 zijn tot appartementen omgebouwd. Nu nog min of meer in functie zijn de nummers 30/32, 29, 40/42 en 33a (Korver kaas). Tussen nr. 6 en 12 is er een doorloop naar de Le Coultrestraat. Halverwege deze doorloop staat een pakhuis dat ook dienst heeft gedaan als kerk.

C. Kaaspakhuis Le Coultrestraat 3

Het kaaspakhuis is gebouwd voor kaashandelaar P.J.M. Veldt. Ontworpen in het eerste decennium van de 20e eeuw in Overgangsarchitectuur met elementen uit de Neo-Hollandse Renaissance met verwijzingen naar de Art Nouveau.

Aan het einde van de straat linksaf de Wilhelminastraat in en rechtsaf de Korte Nieuwstraat naar de Oude Rijn. Hier gaat u linksaf en uitlopen naar de sluis en de brug.

D. Oude Rijn met Hotel van Haaften

Hotel waar eveneens kaashandelaars verbleven. Uitzicht over de Oude Rijn met pakhuizen, de sluis en de haven.

De brug over en linksaf de Kerkstraat in.

E. Kaaspakhuis met rails voor lorrie

Aan de linkerkant bij nr 54 ziet u een poort waar rails ligt. Vroeger reed hier een lorrie voor het transport van kazen van de handkar of brik het pakhuis in. Een originele lorrie vindt u nog in Het Kaasmuseum.

Vervolg uw weg in de Kerkstraat.

F. Waagpoort

Bij nr 60 kunt u een steeg in naar de Oude Rijn. Daar bevond zich een kaaswaag. De tweede kaaswaag stond tegenover hotel van Haaften. Hier ziet u echter niets wat zich daaraan herinnert.

Bij de rivier de Oude Rijn heeft u een prachtig uitzicht en loopt u langs een paar oude kaaspakhuizen. Loop daarna de U-vormige steeg uit en kom weer bij ter hoogte van nummer 72 in de Kerkstraat.

G. Oude kaasmarkt en Het Bonte Varken

Nog iets verderop Het Bonte Varken. Nu een restaurant maar vroeger een cafe waar de kaashandelaars afrekenden met de kaasboeren. Aan de linkerkant een pad naar achteren waar de paarden tijdens de markt gestald werden.

Tegenover, rond de kerk, werd de kaasmarkt gehouden. Hier vindt u ook het *Kaaskunstwerk*.

H. Kaasmonument

Kunstwerk "Kaas" op de Oude Markt. Hier werd van 1882 tot 1925 de kaasmarkt gehouden. Dit herinnert aan het honderdjarig bestaan van de markt.

Spreuk op de kaas komt uit het Oude Testament. Spreuken 20:14. : "Het is kwaad, het is kwaad! zal de koper zeggen; maar als hij weggegaan is, dan zal hij zich beroemen."

In begrijpelijker taal: Een koper zal altijd zeggen: 'Het is te duur!' Als hij dan minder hoeft te betalen, is hij tevreden.

Je snapt wel dat dat slaat op de wijze van handelen van de kaasboeren!